

Keeleressursid Internetis

DTI6001.DT Õppimine kõrgkoolis

06.11.2020

Loengu ülesehitus

1. Keelematerjalid
2. Sõnaraamatud
3. Automaattõlge
4. Muud keeleressursid

1. Keelematerjalid

Korrektne keelekasutus
Keelekorpused

Korrektne keelekasutus

Keelenõuanne

- ❑ Leht asub [siin](#).
- ❑ Hulgaliselt linke teistele keeleressurssidele
- ❑ Võimalik küsida keeleabi ja leida vastuseid levinud küsimustele
- ❑ Testid keeleoskuse kontrollimiseks

Keelenõuanne

Avaleht Küsi meilt teel Otsi meie veebist Keele

ÕS 2018

- ▶ ÕSi uued sõnad
- ▶ Eesti õigekeelsuskäsiraamat
- ▶ Eesti keele käsiraamat
- ▶ Kohanimeandmebaas
- ▶ Isikunimeandmebaas
- ▶ Eurokeelehoole
- ▶ Keelenõuanne soovitab
- ▶ Keelenõuanne soovitab 2
- ▶ Keelenõuanne soovitab 3
- ▶ Keelenõuanne soovitab 4
- ▶ Keelenõuanne soovitab 5
- ▶ Vaikeseid tarbetekstid
- ▶ Emakeele Seltsi keeletoimikond
- ▶ Seletav sõnaraamat
- ▶ Ametniku soovitusõnastik
- ▶ Võõrsõnade leksikon
- ▶ E-keelenõu
- ▶ Muid kasulikke linke

Keelenõuvakk

ÕTGEKIRJUTUS
eesti omasõnade õigekirjutus ja õige vorm
võõrsõnade õigekirjutus
eesti nimede õigekirjutus
võõrnimede õigekirjutus
muud õigekirjutusküsimused
suur ja väike algustäht
suur ja väike algustäht asutusenimetustes
lühendamine, kirjavahemärgid lühendites
numbrite kirjutamine
nimede ja sõnade ümberkirjutus teistest tähestikest

LIITSÕNAD JA SÕNAÜHENDID
omastavaline liitumine
nimetavaline liitumine
s-tüveline liitumine
muus käändes või lühitüveline täiendsõna
sõnade järjekord liitsõnas või liitkeelendis
omastavaline täiend
sõnaühend või liitsõna?

KOKKU- JA LAHKUKIRJUTAMINE
kahe või enama nimisõna kokku- ja lahkukirjutamine
muu sõnaliigi ja nimisõna kokku- ja lahkukirjutamine
kokku- ja lahkukirjutamine (põhisõnaks omadussõna)
kokku- ja lahkukirjutamine (põhisõnaks arvsõna)
kokku- ja lahkukirjutamine (põhisõnaks tegusõna)
kokku- ja lahkukirjutamine (põhisõnaks muutumatu sõna)

TULETISED
nimisõnaliide
omadussõnaliide
tegusõnaliide
määrsõnaliide

Kuvatõmmis EKI keelenõuanne lehekülje keelenõuvaka alamlehest

Korrektne keelekasutus

Eesti keele käsiraamat 2007

- ❑ Veebiversioon asub [siin](#).
- ❑ Ülevaade eesti kirjakeele grammatikast ja sõnavarast.
- ❑ Üldkasutatavad [lühendid](#)

SISSEJUHATUS

ORTOGRAAFIA

- [Kiri ja tähestik](#)
- [Kirjaviis](#)
- [Ortograafia mõiste](#)
- [Ortograafia põhimõtted](#)
- [HÄÄLIKUD JA FONEEMID](#)
- [TÄHEORTOGRAAFIA](#)
- [ALGUSTÄHEORTOGRAAFIA](#)
- [KOKKU- JA LAHKUKIRJUTAMINE](#)
- [LÜHENDAMINE](#)
- [NUMBRITE KIRJUTAMINE](#)
- [KIRJAVAHEMÄRGID](#)
- [Kirjandust ortograafia kohta](#)

MORFOLOOGIA

SÕNAMOODUSTUS

SÜNTAKS

LEKSIKOLOOGIA

Keelekorpused

KORP

- ❑ Leht asub [siin](#).
- ❑ Võimaldab tekstist otsida sõnu või fraase.
- ❑ [Video](#) lihtotsingu kasutamisest.

Keelekorpused

Keeleveeb

- ❑ Leht asub siin.
- ❑ Lingid sõnastikele, korpustele ja tarkvarale.

Keelekorpused

Eesti Keeleressursside Keskus

- Leht asub [siin](#).
- Viited nii teksti- kui ka kõnekorpusetele.
- Muuhulgas hulgaliselt linke sõnastikele ning tööriistadele.

2. Sõnaraamatud

Eesti keele sõnaraamatud
Kakskeelsed sõnaraamatud
Terminisõnastikud

Eesti keele sõnaraamatud

ÕS 2018

- [Veebiversioon](#)
- Keskendub sõnade õigekirjale

jānes <9: -e>. Küll sa oled jānes (*argpüks, pelgur*)! Poisil oli jānes püksis jānes+püks. Sõidab jānest, jānesena *ARGI, ÜLEK (piletita)*. Meri on valgete *laineharjadega*). Mets+jānes, kodu+jānes (*kodu*)küülik. zool.: hall+jānes,

Seletav sõnaraamat

- [Veebiversioon](#)
- Esitab sõna erinevaid tähendusi

jānes <-e 4> ⚔

1. pikkade kõrvade ja tagajäsemetega ning lühikese sabaga
*Jānese jäljed. Jānes jookseb, hüppab. Koer ajab jānest. Jāne
kui jānes. Ega töö jānes ole, et ta eest ära jookseb.* || küülik.

Sünonüümisõnastik

- [Veebiversioon](#)
- Esitab sünonüüme

jānes, kõõrdsilm, haavikuemand, kikk-kõrv, nudisaba
MURD, kõõpjalg, kootjalg *MURD* • *isajānes*: jānesetakk

- Alternatiiv:
[Tesaurus](#)

Eesti keele sõnaraamatud

e-keelenõu

- Veebiversioon asub [siin](#).
- Otsib erinevatest sõnastikest, keelenõuvakast ja eesti keele käsiraamatust.

The screenshot shows the website of the Estonian Language Institute (Eesti Keele Instituut) with the search term "jänēs" entered in the search bar. The page displays several sections:

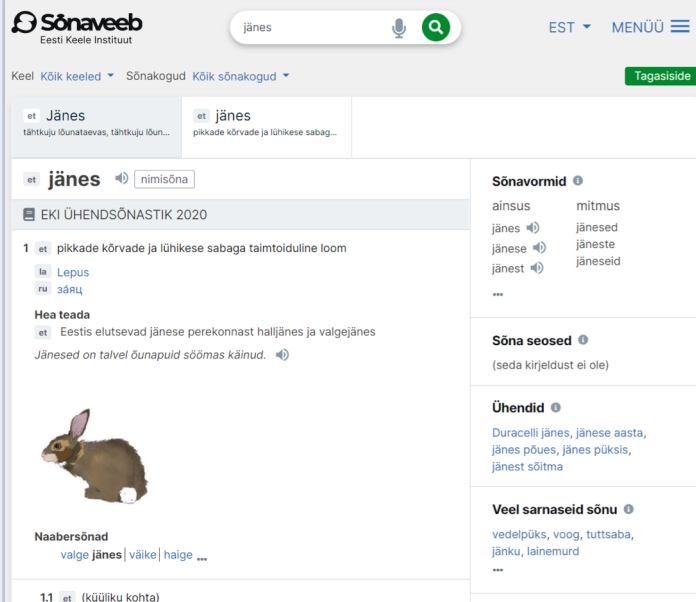
- ÕS** (Orthographic Standard): A dropdown menu for "Eesti õigekeelsussõnaraamat ÕS 2018 (4)". Below it, the word "jänēs" is defined as a noun, with examples like "Küll sa oled jänēs (argpüks, pelgur)!" and "Poisil oli jänēs püksid, püues (hirm nahas), poisil oli jänēs+püks." It also lists compound words like "hall+jänēs, valge+jänēs" and "jänēs+kapsas, jänēs+kõrv, jänēs+käpp, vrd jänēs+kastik, jänēs+vill <-villa>".
- Soovitused** (Recommendations): A dropdown menu for "Ametniku soovitusõnastik (1)". Below it, a recommendation for "jänēsaasta" (2010) and "jänēkapp" (2003) is shown.
- Käsiraamat** (Reference Work): A dropdown menu for "Eesti keele käsiraamat (6)". Below it, a section for "ORTOGRAAFIA – ALGUSTÄHEORTOGRAAFIA – Teosed, dokumendid, sarjad, rubriigid" is visible, along with a list of works including "Ma lillesideme võtaks" and "Tagasitulek isa juurdle".
- Seletused** (Explanations): A dropdown menu for "Eesti keele seletav sõnaraamat 2009 (2)". Below it, the word "jänēs" is defined as a noun, with examples like "1. pikkade kõrvade ja tagajäsemetega ning lühikese sabaga taimtoimeline loom (Lepus), Jänēse käpad, saba, Jänēse jäljed. Jänēs jookseb, hüppab. Koer ajab Jänēst. Jänēstele peetakse jahti. Jänēs närib puukoort. Arg kui Jänēs. Ega töö Jänēs ole, et ta eest ära jookseb. 11 kuülük. On juba mitu aastat jänēseid pidanud. Silmad punased nagu ansoora".

Kuvatõmmis e-keelenõu otsingust

Eesti keele sõnaraamatud

Sõnaveeb

- ❑ Veebiversioon asub [siin](#).
- ❑ Koondab erinevaid sõnastikke
- ❑ Muuhulgas näitab sõnavorme ja veebilauseid antud sõnaga.

Sõnaveeb
Eesti Keele Instituut

jänes

EST ▾ MENÜÜ ☰

Keel Kõik keeled ▾ Sõnakogud Kõik sõnakogud ▾ Tagasiside

et Jänes tähtkuju lõunataevas, tähtkuju lõun... et jänes pikkade kõrvade ja lühikese sabag...

et jänes nimisõna

EKI ÜHENDSÕNASTIK 2020

1 et pikkade kõrvade ja lühikese sabaga taimtoiduline loom

la Lepus
ru заяц

Hea teada

et Eestis elutsevad jänese perekonnast halljänes ja valgejänes
Jänesed on talvel õunapuid söömas käinud.

Naabersõnad
valge jänes | väike | haige ...

1.1 et (küüliku kohta)

Sõnavormid

ainsus	mitmus
jänes	jänesed
jänese	jäneste
jänest	jäneseid
...	...

Sõna seosed
(seda kirjeldust ei ole)

Ühendid

Duracelli jänes, jänese aasta, jänes põues, jänes püksis, jänest sõitma

Veel sarnaseid sõnu

vedelpüks, voog, tuttsaba, jänku, lainemurd

Kuvatõmmis Sõnaveebi otsingust

Terminisõnastikud

- Vallaste e-teatmik
- IT terministandardi sõnastik
- Arvutikasutaja sõnastik
- Arvutisõnastik
- Andmekaitse ja infoturbe sõnastik
- Raamatukogusõnastik
- EKI terminibaas

Kakskeelsed sõnaraamatud

eesti-inglise

- [Inglise-eesti masintõlkesõnastik](#)
- [Eesti-inglise-eesti sõnaraamat](#)

eesti-vene

- [Eesti-vene sõnaraamat](#)
- [Vene-eesti sõnaraamat](#)
- [Sõnaveeb](#)

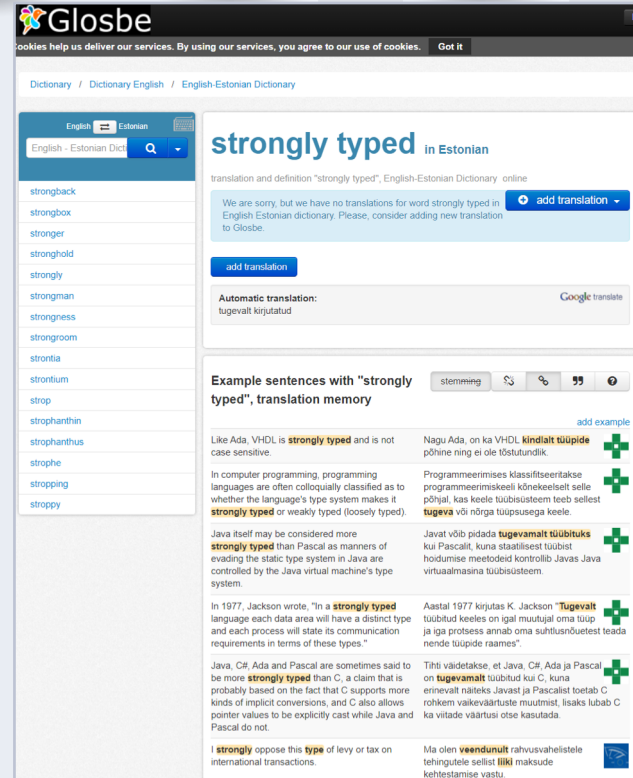
eesti-soome

- [Eesti-soome sõnaraamat](#)
- [Soome-eesti sõnaraamat](#)

Mitmekeelsed sõnaraamatud

Glosbe

- ❑ Asub siin.
- ❑ Tõlge paljudest maailma keeltest.
- ❑ Automaatselt leitud näitelauseid ei ole alati sobilikud.

The screenshot shows the Glosbe website interface. At the top, there is a navigation bar with the Glosbe logo and a cookie notice. Below that, the page title is "Dictionary / Dictionary English / English-Estonian Dictionary". The search bar contains the text "English - Estonian Dict" and a search icon. The search results for "strongly typed" in Estonian are displayed. The main heading is "strongly typed in Estonian". Below this, there is a message: "We are sorry, but we have no translations for word strongly typed in English Estonian dictionary. Please, consider adding new translation to Glosbe." There are buttons for "add translation" and "add translation". Below this, there is a section for "Automatic translation: tugevalt kirjutatud" with a "Google translate" button. The "Example sentences with 'strongly typed', translation memory" section is also visible, showing several examples with translations and a "stemming" tool.

Kuvatõmmis otsingutulemustest Glosbe lehel

3. Automattölge

Automaattõlge

- [Google Translate](#)
- [Tilde](#)
- [Neurotõlge](#)

The screenshot shows the TartuNLG Neurotõlge web application. The header includes the logo 'TARTU NLG NEUROTÕLGE', navigation links for 'Information', 'Collaboration', 'API', 'EN', and 'ET', and an 'All demos' button. The main interface features a 'Output' button, a language dropdown set to 'Estonian', and a 'polite' button with icons for a microphone, infinity, and a document. The central text area contains the English source text: 'Once upon a time there was a dear little girl who was loved by every one who looked at her, but most of all by her grandmother, and there was nothing that she would not have given to the child. Once she gave her a little cap of red velvet, which suited her so well that she would never wear anything else; so she was always called 'Little Red-Cap.''. To the right, the application provides an Estonian translation: 'Kunagi oli üks armas väike tüdruk, keda armastas igauks, kes teda vaatas, kuid eelkõige tema vanaema, ning ei olnud midagi, mida ta lapsele ei andnud. Kui ta andis talle väikese punase võre, mis sobis talle nii hästi, et ta ei kannaks kunagi midagi muud, siis teda kutsuti alati "Väikeseks punaseks võreks".'. Below this, a 'Compare translations' section compares the 'Tilde' translation (which is more literal and includes 'Punakapiks') with the 'Google' translation (which is more idiomatic and uses 'punamütsiks').

3. Muud keeleressursid

Muud keeleressursid

Kõnetuvastus

- Veebipõhine [kõnetuvastus](#)
 - Transkribeerib üles laetud helifaili ning saadab selle meilile.
- Olemas ka reaajas dikteerimine [siin](#) ja [siin](#).

```
json
{
  "confidence": 1.0,
  "end": 9.84,
  "word": "meie",
  "punctuation": "",
  "start": 9.48,
  "word_with_punctuation": "meie"
},
{
  "confidence": 1.0,
  "end": 10.86,
  "word": "projekt",
  "punctuation": "",
  "start": 10.29,
  "word_with_punctuation": "projekt"
},
}

srt
6
00:00:21,240 --> 00:00:25,740
Ja selleks, et saaks võimalikult

trs
</Turn>
<Turn speaker="spk1" startTime="498.370" endTime="509.020">
<Sync time="498.370"/>

ctm
video_(1) 1 17.310 1.440 digiõppevahendite 1.00
video_(1) 1 18.750 0.720 kasutamist 1.00
```

Kuvatõmmised transkriptsioonidest erinevates vormingutes

Muud keeleressursid

Kõnesüntees

- Eesti keele süntees
- Raamatute helindamine
- Uudiste ettelugemine
- Võru keele süntees
- Neurokõne

Eesti Keele Instituut

Avaleht Kõnesüntees Emotsionaalne süntees Rakendused Korpused Projektid Inimesed Vaagnälgajale

Sünteesihääle tutvustus

Kõnesünteesikeskkond koostab endas eesti keele tekst-kõne sünteesi erinevaid variante, rakendusi, liideseid ja muid materjale, mis sünteesimiseks on loodud. Siin saab kuulata erinevaid eestikeelseid sünteesihääli (kõpsa värvilistel nägudel) ning **laadida neid alla**. Sit on võimalik alla laadida ka sünteesi kasutatavad **rakendusi** nii nutitelefondele kui arvutile.

HTS-hääled

Ossiani hääled

Tere tulemast! Kirjuta siia oma tekst ja meie loeme sulle selle ette.

Üksuste valiku hääled

DNN-hääled

Üksuste valik:

lisi riina tõnu
 eva lisi_cg

Festival HTS:

riina tõnu lisi
 eva
 luukas (lapsehää)
 einar (adaptiivne)

HTS:

eva tõnu neutraalne
 lisi riina meelis
 kihnu lee liivika

Ossian:

eva lisi riina
 tõnu einar
 luukas (lapsehää)
 lee (lapsehää)
 DNN (Merlin) riina tõnu

muud:

espeak
 mbrola (espeak)
 kaudu

Kuvatõmmis eesti keele kõnesünteesi lehelt

Muud keeleressursid

Emotsioonidetektor

- ❑ Asub siin
- ❑ Tuvastab sõnade, lõikude ja tervikteksti polaarsust.

Emotsioonidetektor v1.0

Võttesõnad on **positiivsed**, **negatiivsed** või **ekstreemsed**.

Lõigud on **positiivsed**, **negatiivsed**, **vastuolulised**, **neutraalsed** või **ekstreemsed**.

Lõigu paremas servas on statistiline hinnang.

Terviseameti peadirektori asetäitja tervisekaitse alal Mari-Anne Härma kinnitas tänasel pressikonverentsil, et ööpäevaga lisandusid rekordilised 125 **positiivset** koroonatesti. Suur osa nakatunutest avastati Raplamaa hooldekodu laustestimise käigus, ülejäänud juhtude osas veel **täpset** infot terviseametil **ei ole**.

Terviseamet **ei jaga** veel detailsemat infot ka hooldekodu kolde kohta.

Härma nentis pressikonverentsil, et viimasel ajal on näha asümptomaatiliste viirusekandjate osakaalu **kasvu**, mistõttu on oluline tähelepanu pöörata ka kergetele haigussümptomitele, nagu **peavalu** ja kriipiv kurk. Ta lisas, et praegu saab koroonatesti teha vajadusel kiiresti.

Samuti teeb terviseametile **muret** võimalik varjatud levik. Härma ütles, et ka **positiivsete** testide osakaal ööpäevaga tehtud testide arvust on suurenenud. See **ei tähenda** et olukord oleks juba **halb**, aga on **ohu** koroonaviiruse varjatud levikuks. Seepärast on Härma sõnul oluline jälgida iseenda ja teiste tervist, et koroonaviiruse levik endiselt **kontrolli** all püsiks.

Hinnang: negatiivne

Kuvatõmmis emotsioonidetektori tulemustest

Muud keeleressursid

Automaatne sisukokkuvõtja

- ❑ [Demo](#)
- ❑ Võtab kokku uudised ja lühiartiklid
- ❑ 'Uute' https lehtedega ei tööta

Automaatse sisukokkuvõtja EstSum demo

Anna url: Vali kokkuvõtte protsent:

Kuvatõmmis eestikeelse sisukokkuvõtja lehelt

Muud keeleressursid

Keeletaseme hindaja

- [Demo](#)
- Analüüsib teksti taset erinevaid tunnuseid arvesse võttes.

Teksti tasemehinnang

Suvel mulle meeldib puhata. Ma vietan aega suvilas ja naudin suvest. Olen kogu päeva laisk. Ma loon palju romane ja nagan kaua. Kui on liiga kuum ma maaan rannas, võtan päikest ja uin järves. Mulle meeldib ka saun järve ääres. Linnas ma istun terras ja loon siider. Suvel mulle meeldib reisiida Soomes, eriti Lapimaal, aga juunis kui seal ei ole veel liiga palju sääskedega.

Tekst vastab tasemele:

A2

Tõenäosus: 100%

Teiste tasemete tõenäosus:

B1: 0%
B2: 0%
C1: 0%

Loe täpsemalt ^

Teksti üldine keerukus:
A2 (tõenäosus 83%)
Arvesse on võetud teksti, sõnade ja lausete pikkus.

Morfoloogia ehk vormikasutus:
B1 (tõenäosus 85%)
Arvesse on võetud sõnalikkide ja muutevormide osakaalud ning sõnade vormirõhkus.

Sõnavara:
A2 (tõenäosus 100%)
Arvesse on võetud sõnavaraliku mitmekesisus ja ulatus (unikaalsete sõnade hulk, harvem esineva sõnavara osakaal), sõnavara thetus (sisusõnade osakaal) ja nimisõnade abstraktsus.

Koondhinnang (A2) põhineb nii sõnavara-, morfoloogilistel kui ka üldise keerukuse tunnustel.

[Hinda uuesti](#)

Kuvatõmmis tasemehindaja tulemustest

Kokkuvõte

Kokkuvõte

- ❑ Selleks, et leida eestikeelne termin või kontrollida sõna õigekirja, võid:
 - ❑ kasutada IT terminisõnastikke
 - ❑ kasutada inglise-eesti sõnastikku
 - ❑ tõlkida automaattõlke rakendustega
 - ❑ kontrollida sõna eesti keele sõnastikest
 - ❑ uurida sõna kasutust keelekorpusetest